

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția și Administrația :
Parcul Ștefan cel Mare No. 8.

Apare
la 1 și la 15 a fiecărei luni

ABONAMENT :
Parohiile : 200 Lei
Particulari : 160 Lei
Membrii Agrului 100 Lei

PARTEA OFICIALĂ

No. 45/1935.

Necrolog.

Cu multă durere comunicăm Ven. Cler diecezan moartea următorilor venerabili preoți diecezani.

Rev.-mul Domițian Cupșa Arhidiacon onorar, protopop paroh în Tășnad a repaosat în Domnul la 25 Decembrie 1934 în anul al 70-lea al vieții și al 40-lea al preoției sale.

Mon. Constantin Iuga, protopop onorar, paroh în Crișeni a repaosat în Domnul la 27 Decembrie 1934 în anul al 76-lea al vieții și al 53-lea al preoției sale.

In veci amintirea lor.

No. 46/1935.

Preoți repaosafi în anul 1934.

În cursul anului 1934 s'au mutat la cele veșnice următorii preoți diecezani :

1. Victor Vașvay, paroh în Corund.
2. Nicolae Bota, paroh în Vezendiu.
3. Dr. Constantin Pavel, profesor la liceul din Beiuș.
4. Vasile Pop, preot deficient.
5. Gheorghe Cavași, paroh în Șilindru.
6. Grațian Mateiu, paroh în Sârsig.
7. Domițian Cupșa, protopop în Tășnad.
8. Constantin Iuga, paroh în Crișeni.

Pentru repaosul sufletelor acestor confrați adormiți în Domnul, în conformitate cu Circularul No. 1552/1925, fiecare preot diecezan este dator să celebreze, pentru toți împreună, trei sf. liturghii.

Oradea, 4 Ianuarie 1935.

No. 179/1935.

Concurs la parohii.

Cu termenul de 1 Februarie crt., se publică concurs la parohiile :

1. Girișul-de-Criș (protopopiatul Central) al căruia titular dorește să treacă la penzie.
 2. Sârsig (protopopiatul Mărghitei) devenită vacantă prin moartea On-lui Grațian Mateiu.
 3. Șumal (protopopiatul Șimleului) devenită vacantă prin trecerea On-lui Grigorie Balota la parohia Crișeni.
- Oradea, 16 Ianuarie 1935.

No. 114/1935.

Ajutorul reciproc al preoților în caz de moarte

Dând ascultare dorinței, aproape unanime a preoților acestei Dieceze, pe ziua de 1 Ianuarie 1935 punem în funcțiune fondul de ajutorare reciprocă al preoților pentru caz de moarte, după normele publicate sub No. 2337/1934 în No. 15—16 al Vestitorului. Ținând seamă de propunerile făcute din partea Clerului punctul 7 al acelor norme se modifică în modul următor :

La moartea vre-unui membru al fondului, Ordinariatul, după primirea raportului oficial despre moarte, va dispune plata ajutorului momentan. Din ajutorul momentan, se va reține la oficiul administrativ al fundațiilor diecezane capitalul necesar, pentru ca în fiecare an la aniversarea morții membrului decedat să se celebreze o liturghie fondamentală în biserică, la care a slujit mai pe urmă. Acest capital de prezintă face 1000 Lei.

Restul se va plăti văduvei, sau dacă nu rămâne văduvă se va plăti copiilor sau tutorei acestora. Ajutorul cuvenit după preoții membri ai vreunui ordin religios se va pune la dispoziția superiorului ordinului. Preoții celibi sau cei văduvi fără copii, încă în viață fiind, vor putea indica în adresă către Ordinariat ca îndreptățit să ridice ajutorul momentan în caz de moarte, pe părinții săi, sau pe vre-unul ori mai mulți dintre rudeniile sale până la gradul IV de consângenitate sau vreo instituție bisericească ori de binefacere. Ajutorul momentan al membrilor decedați fără văduvă și copii și fără a dispune de ajutor în modul arătat mai sus, Ordinariatul îl va plăti protopopului sau unui delegat episcopesc, care din ajutorul momentan va achita cheltuielile de boală, de înmormântare, va comanda o cruce de piatră la mormântul celui decedat, iară suma ce va mai rămânea o va pune la dispoziția Ordinariatului, pentru a o întrebuința spre scopuri de binefacere.

Din salariile și pensiunile pe Ianuarie și Februarie crt., se vor reține primele două cotizații de câte 250 Lei.

Oradea, Șed. Consistorială din 8 Ianuarie 1935.

Concurs la postul de cantor din Bozieș

Pentru ocuparea postului de cantor din Bozieș (filia parohiei din Valcăul de jos) jud. Salaj; se publică concurs pe ziua de 17 Februarie. Dotația cantorală: 8 jug. pământ arător, casă cu grădină de 1 jug. și stole. Doritorii a concursa sunt rugați ca, pe ziua de 17 Februarie crt. să se prezinte la Sf. Liturghie în Biserica din Bozieș.

Bozieș, la 4 Ianuarie 1935.

Curatorul.

Concurs la postul de cantor din Vașad

Curatorul Bisericii gr. catolice române din Vașad, jud. Salaj, publică concurs pentru complenirea postului I de cantor. Termenul de concurs este 1 Februarie a. c. Venitele sunt: 8 jug. pământ cultivabil, locuință cu intravilan corăspunzător și stolele obișnuite, Datorințele cantorului sunt reglementate prin decizia Nr. 3781 din 20 Noemvrie 1934 a Preav. Ordinariat din Oradea.

La caz că nu se vor prezenta cantori cu diplomă, vor putea fi angajați și cântăreți cari au cunoștințe tipiconale. Vor fi preferați cunoscătorii de note, capabili a conduce cor vocal.

Vașad, 4 Ianuarie 1935.

Curatorul.

PARTEA NEOFICIALĂ.**Benedict XV și pacea.**

La 22 Ianuarie 1922 Papa Benedict XV își încheia, aproape pe neașteptate, scurtul său pontificat de 7 ani. Este, fără îndoială, cel mai sbuciumat pontificat din câte cunoaște istoria, dela Petru până în zilele noastre.

Deși, în viață, a fost criticat violent și atacat pe nedreptul de către oamenii, cari erau stăpâniți de patimile și ura ce întunecă mințile și împiedecă vederea clară a adevărului, totuși, după moarte a fost proslăvit de lumea întreagă. Presa din Europa și America — chiar și cea de alte credințe, decât cea catolică — îi aduse cele mai frumoase elogii și făcu apologia finutei sale de adevărat părinte al tuturor. Lumea se desmeteca și începea să înțeleagă greșala, pe care o făcu civilizația modernă și, mai ales, înțelegea cât de necuviincios și nedrept au fos interpretate, de cei interesați și de sectari, vorbele și faptele marelui Papă. Vedeau cu toții că, judecând creștinească a lui Benedict XV despre urmările războiului și noua așezare a lucrurilor erau dictate de o înaltă înțelepciune și adâncă chibzuială.

Bine spunea un ilustru politician, când afirma că, Benedict »ajungând în fruntea ierarhiei catolice pe vremea războiului mondial, a lucrat pentru pace ca nimeni altul« și adăoga: »oricine a putut urmări mai de aproape, în ceasurile grele, acțiunea lui Benedict, a trebuit să vadă cum se ridica el de-asupra patimilor tulburi și violente, cari au întunecat epoca noastră și cum, asemenea marilor Pontifi ai istoriei, aducea o rază de lumină în cea mai întunecoasă noapte din viața lumii«.

Cuvinte înțelepte și drepte, căci dacă mai licărea lumii o rază de lumină și de nădejde dincolo de război, i se datorează lui Benedict. Dacă principiul solidarității omenești a fost salvat din răsturnarea generală, este, în întregime, meritul lui.

Cine studiază mai de aproape figura acestui suprem ierarh nu poate scăpa din vedere un fapt ce-l caracterizează și-l face vrednic de admirația lumii: Benedict a avut intuiția clară, de profet, a răului ce tulbură Europa dela războiu încoace. Un rău ce nu se vindecă nici cu trecerea anilor și nici prin nesfârșitele discuții ale oamenilor de seamă, ci numai prin întoarcerea la duhul Evangheliei lui Christos. El prevedea necazul, ce chinuiește azi popoarele, prevedea

pacea fictivă ce s'a încheiat și primejdia ce ține încordate sufletele. Prevedea acestea și alte urmări și se silea să le înlătore cu toată grija sa de suveran și de părinte.

A fost El cel dintâi, care a vorbit despre pace, atunci, când nimeni nu cuteza nici măcar să-i rostească numele și când expresiunea acestei adânci nevoi a sufletului întregii lumi, putea fi socotită ca o trădare. A înțeles înaintea tuturor că a împinge ura dintre popoare până la limitele extreme și încheierea unei păci »violente« ar fi nenorocirea cea mai mare pentru civilizația câștigată, de-alungul veacurilor, cu atâtea jertfe. Le-a prevăzut și le-a prezis aceste urmări.

Noi astăzi, după 15 ani dela încheierea războiului, vedem că bogățiile Angliei și ale Americii, armatele puternice, subtilitățile diplomatice și știința experților, strigătele ziarelor, sfatul și banii bancherilor, aberațiile doctrinare ale socialismului și conferințele politice nesfârșite, nu pot opri verificarea prevederilor lui Benedict: ruina Europei și depresiunea morală și economică a lumii.

Scrisorile enciclice ale actualului Papă, Piu XI, mai ales acele prin cari invită lumea să vină într'ajutorul năpăstuiților sorții, cari duc o viață »asemenea agoniei«, încă dovedesc cum Benedict a acționat și a vorbit ca și cum ar fi avut înaintea ochilor scena actualiei situațiuni economice mondiale, cu toată tragedia ei îngrozitoare.

Astăzi, cuvântul pare că nu mai are puterea sa de odinioară asupra minții oamenilor. Avertismentele și invitățile nu mai găsesc ecou nici la cei de sus nici la cei de jos, nici la conducători nici la supuși. Lumea pare a fi ajuns prada unei nebunii ce duce la pierzare. De aceeași slăbiciune par a fi stăpânite știința, bogăția, politica și celelalte forțe, cărora societatea de azi le-a acordat creditul cel mai larg. Pe trupul istovit al bătrânei Europe s'au deschis rani ce cu greu vor putea fi vindicate. Neputința de a rezolva problemele capitale pentru asanarea economică și morală a lumii formează preocuparea și groaza timpurilor în cari trăim.

Benedict observă dinainte aceste lucruri și le denunță. Avertiză că Europa nu poate trăi divizată mereu în părți ostile unele față de altele. Acest lucru va duce la mari neajunsuri de ordin general. E destul să-i citim actele oficiale, îndeosebi scrisorile adresate

credinciosului său Secretar de stat, Card. P. Gasparri, pentru a ne documenta asupra acestor lucruri.

Benedict are apoi și meritul netăgăduit, în fața lui Dumnezeu și a istoriei, de a fi ținut Sf. Scaun, și Biserica peste tot, nu absentă nici streină, ci deasupra acestei nemaipomenite încăierări a omenirii. Poate unora li s'a părut măsură dictată de o prea mare prudență omenească, dar în realitate a fost un act de înțelepciune suprafirească. În cursul istoriei și mai ales a războiului, Papatul a fost ca o oază a lumii întregi, unde fiecare putea să-și aștepte odihna sufletului chiar și atunci când brațele erau încordate în războiu. Sf. Scaun a fost pentru toți casa părintească, în care rănilor și chinurile aflau o alinare; a fost refugiul ultimei nădejdi. Spre Biserică erau îndreptate privirile mamelor și soțiilor, care îi petreceau pe luptători cu rugăciunile lor pline de încredere. Acest Papat a păstrat cu gelozie principiul înfrățirii omenești, așa cum l-a primit dela Întemeietorul său. Acel principiu, pe care beligeranții, în ura lor nesocotită, l-ar fi distruș într-o clipită.

La sfârșitul marelui război, politica îngustă, secularismul neîncrezător și pofta de răzbunare l-au închis calea arbitratului. Nu-i rămânea alta, decât aceea a paternității, pentru a ajunge la inima învrăjbiților. Și grija aceasta de părinte, Benedict și-o artă, nu numai

prin nenumăratele opere de ajutorare, din care am beneficiat și noi Români, ci mai ales prin nizuința de-a păstra și prin salvarea unității spirituale a lumii civile.

Că lumea nu l-a ascultat, nu împotă. Nu l-a ascultat, pentru că nu l-a înțeles. Oamenii erau stăpâniți de ură și de patimi, deci nu puteau să înțeleagă nimica. Dar aceasta nu-i răpește nimica din grandoarea misiunii sale. Ba tocmai pentru că nu fu ascultat și înțeles, astăzi, când prevederile lui se verifică pas cu pas, figura marelui Papă se ridică și mai mult în ochii și stima lumii. El trece în istorie ca un înger al păcii și al dreptății dintre popoare. Chiar și Orientul necatolic i-a recunoscut acest sublin rol al său, când i-a ridicat statuie tocmai în capitala Bizanțului. Doar glasuri răslețe și nebăgate în seamă dacă îi mai aduc învinuiri nedrepte — obișnuitele — menite a arunca o umbră asupra Papatului și a seduce buna credință a celor slabi. Așa, într'un număr mai recent, al unui »organ oficial« din loc, pe coloanele unei articole se afirmă, între altele, că Papa — care era tocmai Benedict XV — »a cerut dela Conferința de Pace menținerea Ungariei«. E o afirmație falsă, la care nici francmazonii nu s'au pretat. Nici autorul »strașnicului articol«, inspirat, nu crede această enormitate. Dar nu poate da de gol vorba Scripturii că »Din prisosința inimii grăiește gura«. Și când inima e rea...! T.

Și se duc ca clipele...

— Gânduri creștinești. —

Sentimentul monarhic se razimă pe considerațiunea, nu filosofică, ci instinctivă, ce-și are rădăcinile în adâncimile sufletului poporal: *că regalitatea e de origine divină.*

Î se împrumută chiar atribuții quasi-divine: regele e pus în afară de legile țării, e sacrosanct, e inviolabil, nu e responsabil nimănui de faptele sale.

Chiar regalitatea în sine e considerată eternă. Căci în momentul în care se aduce la cunoștința poporului moartea stăpânului, pe care singurul său Domn, — Domnul a toate — l-a chemat să depună suveranitatea ce-a purtat-o viață întreagă; făcându-l responsabil pe cel ce nu dăduse nimănui seamă de faptele sale; de modul, dragostea, curățenia și desinteresul cu care a chivernisit moștenirea ce i s'a dat; în clipa, în care se dă de știre lumii, că regele a murit, — se și comunică numele noului suveran, noului stăpân:

Regele a murit, trăiască regele!

S'a făcut doar un întâmplător schimb de persoane, *nu de autoritate.* Autoritatea regală rămâne neatinsă de schimbul persoanelor, neatinsă de vreme.

Regilor nu le este dat să fie plânși de supușii lor: ei trebuie să fie preaslăviți pentru faptele vieții lor.

Supușilor nu li se dă vreme fizică să-și plângă monarhul dispărut dintre cei vii, căci sentimentul de durere și părere de său, ce ar vrea sau ar putea să le stăpânească sufletele, pentru că *regele a murit* — este gonit de sentimentul bucuriei și a liniștii că *regele trăește.* Aceasta e măreția dureroasă a suveranității.

Acelaș sentiment de trist prohod, amestecat cu veselia cântecelor de nuntă, ne cuprinde sufletele la orele 12 ale nopții de Sân-Văsii, când puținul întunec, creat de stinsul lămpilor ne desparte de »lumi-

nile« celor doi ani: cel ce se naște de cel ce moare, prin însaș nașterea noului născut.

La ce asistăm: La prohod, sau la naștere?! Care să fie atitudinea noastră sufletească: să rădem ori să plângem? Ori să stăm indiferenți spectatori ai unei întâmplări streine de noi?

Orice durere străină, orice prohod, ce lasă orfani sortiți mizeriei și foametei, ne poate îndurera, ne poate lăsa reci, ba chiar mângăia: *nu e prohodul nostru*, nu sunt orfanii noștri cei ce rămân. Pentru aceea asistă atâta lume și atât de bucurios la prohoduri.

Și orice bucurie streină ne poate intrista: *nu e bucuria noastră.* Pentru aceea puțini se bucură, doar adevărații prieteni suportă bucuria altora.

Dacă putem plânge la moartea altora, nu ne e dat să plângem la moartea noastră.

Acesta poate fi motivul că de câte ori îngropăm câte-un an, suntem cuprinși de veselie excesivă: îl îngropăm în sunete de muzică, cu beuturi și dansuri!

Nici un regret, nici o lacrimă, nici un plâns. Nu ne e dat să plângem la moartea noastră!

Căci anul ce se duce, ce se pierde, se 'ngroapă, *suntem noi.* Noi cu toate iluziile noastre pierdute, cu toate prietenii noastre ucise, cu toate inimile noastre vestejite. Noi cu toate năcazurile și bucuriile noastre.

Ne-am dat noi seama vreodată, o *singură dată* de aceasta, atunci, când la 12 ore din noapte, se sting lămpile iar când se aprind, ne trezim în mijlocul acolorași »cunoscuți« în plinul necunoscut al anului nou?

Ne-am pus noi, în brațele tinere ale noului necunoscut ce ne 'nlănțue, o *singură dată* în viață întrebarea: *Ce-am pierdut*, prin moartea îndurerat de necunoscutului an ce moare?

Ce rost ar avea o asemenea întrebare și ce alt rezultat, decât că răsul nestăpânit și strigătul strident

al jazzbandului să fie întrecute de hohotul plânsului ce ne-ar putea năpădi, pe nevrute!

Am pierdut un an! Și atâția alții! Dar ce-i un an? Un an e 12 luni; 365 de zile; 8760 de ceasuri; 31 milioane de secunde și câteva sute de milioane de clipe.

Căci clipele le-am trăit, clipele le-am suferit, clipele ne-au mângâiat, nu anii, nici zilele nici chiar ceasurile!

O durere mare de avem, de măseă de pildă și înțelegem realitatea îngrozitoare a clipei: cât de lungă este, ce veșnică ni se pare?

Orele, zilele, lunile, anii, — iluzii! Creațiuni ale minții noastre pentru ușurarea cuvântului, pentru ușurința exprimării. Realitate e numai clipa, care succedându-se cu înălțimea vertiginoasă, adunăm vreo 3.600 000 într'un tot de timp și-i spunem *ceas*. Dar clipele adunate de mintea noastră în totul ce se cheamă *ceas*, — sunt clipe trăite, *clipe moarte*. Dacă bat cu degetul în masă, *sunetul* e al trecutului, chiar durerea ce am simțit-o în momentul când iau cunoștință de ea, e o *amintire* a durerii avute în momentul lovirii.

Și adunăm toate clipele orelor ce mor în timpul cât se'nvârte pământul în jurul osiei sale și-i spunem: *o zi*. Adunăm toate clipele timpului ce se scurge dela o schimbare a lunii până la alta și-i spunem: *o lună*. Strângem într'un tot cu puterea minimală a minții noastre clipe ce trec, pier, în timpul cât se'nvârte pământul în jurul soarelui, dând, prin această rotațiune, posibilitate plantei să se nască, să crească, să rodească și să se odihnească în liniștea naturii înghețate, spre moartea, din care să'nvie spre noua, înmulțita vieață a rotațiunii celei noi; și-i spunem acestui cimitir de atâtea clipe, multe dragi: *an*.

Dar ce are vieața noastră sufletească cu aceste creațiuni ale minții noastre, prin instinct părtașe creațiunii; ce are cu aceste luni, ani, zile? Nimic! Are cu clipa. Cu care clipă? Cu aceasta în care scriu, cetesc! Dacă se'ntrerupe, acum, șirul cetitului meu, ne mai având altă clipă la dispoziție *care să fie a mea: clipa* m'a omorât *nu ziua*, care curge mai departe, nici anul, care se desăvârșește și fără de mine. Ani, zile, secolii... flori artificiale... fără miros, *fără vieață*.

Tot așa trecutul și viitorul.

Elevul din clasa primară e primit cu cele *trei* timpuri *principale*: prezentul, trecutul și viitorul. Și e ținut să le știe bine! Dar care dintre dascăli îl învață să știe care e *mai principal* dintre aceste? Chiar de-l învață, nu-l învață de-a'ndoasele, nu spre folosul, ci spre paguba lui sufletească?! I se spune că din cele trei timpuri mai important e *trecutul*, pentru că... ba *viitorul*, pentru că...!

Amăgiri primejdioase pentru viața omenească, pentru viața sufletească, naturală chiar, pentru viața cea de veci!

Căci *singur prezentul există*; el singur real: e *deci singur principal*. Trecutul e un prezent *ce a fost*, iar viitorul un prezent *care va fi*: prezentul, singur prezentul e *cel ce este*. Căci nu există *trecut* mângăetor al nenorocirii prezente, cu atât mai puțin *viitor* alinător al necazului de azi. *Nădejdea* da, *nădejdea* există; dar *nădejdea* hainei nu ține de cald, ci ne dă doar putere să suportăm frigul; nici *nădejdea* pâinii nu ține de foame, ci ne dă doar tărie s'o răbdăm. Dar *nădejdea* chiar numai într'atât e mângăetoare, întrucât *cred* și *văd* că va deveni *prezent*: numai atunci *nădejdea* lui mâine alină durerea de azi, când e *pun-*

tea peste care trecem dela răul de azi la binele de mâine.

Golăteea trupului meu de azi nu o îmbracă, nici încălzește *amintirea* hainelor *de ieri*. Căci *amintirea* trecutului, întocmai ca *nădejdea* viitorului există pentru mine, dacă sunt în mine — în prezent Oricât de bogată ar fi *amintirea* și *nădejdea* fiămândului, — cu ele tot flămând rămâne; nu-l satură, decât pâinea ce-o are în mână, pâinea ce-o simte 'n gură, ce-o ducă 'n gură: ce-o mistue *în stomac*. Totatătea realității, cari se succed pentru a fi!

Singură clipa există dar! Ea singură este! Sufletul omenesc o simte aceasta, limba încearcă să o spună: creând pentru *prezentul* tuturor verbelor o singură formă, dar atâtea pentru trecut și viitor. Dar toate formele diferite ale trecutului și viitorului sunt pentru a putea arăta raportul lor, *legătura lor cu prezentul: singura rațiune a existenței celor trecute și viitoare*.

Singură clipa *aceasta* există. Aceasta în care scriu, în care cetesc, în care simțesc, poruncesc, în care sufer, care mă mângâie: *clipa ultimă*.

Pe Kreuger o singură clipă l-a nenorocit — *în fața lumii*; clipa în care s'a sinucis, până la care a fost: *marele*, norocosul, invidiatul *Kreuger*. După care și prin care a devenit, simplu de tot: *escrocul*. *În fața lui* — l-a nenorocit clipa în care, nevoind să-și mărturisească căderea, adică *realitatea*, — a devenit escroc și l-au nenorocit totalitatea clipelor, în care a trăit ca escroc: *arătând că are ceeace n'a avut*.

Oricât am vrea să ne refugiem în dosul anilor și ceasurilor, *realitatea* clipei ne urmărește, ne prezintă viața întreagă, o întreagă veșnicie.

Având atâtea mii și milioane de clipe ce trec prin viața noastră, ne jucăm cu ele ca copiii cu firele de nisip! Au acelaș preț pentru noi clipele, ca pentru ei firele de nisip, cu toate că sunt pentru noi adevăratele, neprețuitele fire de mărgăritare ale vieții noastre!!

Când îngropăm un întreg șirag ce se chiamă an, noi râdem, ne înveselim inconștienți, ca și când nimic n'am fi pierdut din noi; ca și când nu ne-am mai întâlni nicicând cu ele; ca și când, dar mai ales ca și când *n'ar trebui să dăm seamă de ele*.

Transeunt et imputantur! Trec și se vor socoti! Lumii această dare de seamă, accentuarea ei i se pare caraghioasă, deși e nespuse de tragică. Aici rezidă tot răul omenirii, tot răul națiunilor, răul familiilor, al individului. Toată rădăcina crizei economice și sufletești stă: în necunoașterea, neaprecierea, nerecunoașterea clipei care trece, care se pierde, care *nu mai revine* niciodată, ca să trăiască, *ci doar ca să ne acuze*. În pierderea miilor și milioanele și milioanele de milioane de clipe pe care le pierdem zadarnic, fără de folos pentru sufletul nostru *și de cari vom da seamă*.

Vom da seamă!

Credem că nu? Putem crede că *a nu vrea* e argument pentru *a nu trebui*?

Dar *vieața* pământească nu e altceva decât o nesfârșită dare de seamă.

Plantele nu dau seamă, toamna, de totalitatea clipelor vieții organice: *rodul* e bilanțul lor, soldat veșnic cu câștig!

Chiar *vieața* anorganică dă seama de toate clipele existenței sale.

Gradele temperaturii care cresc și scad, nu sunt oare dare de seamă a căldurii solare? Ploaia, puterea de absorbire a razelor solare, care transformă apa în aburi — și a puterii electricității din natură, care re-

transformă aburii în apă. Dar furtunile, viscoalele, uraganele, nu sunt decât rezultatele dării de seamă ale preamultului cald și ale îndelungii fierbințeli a soarelui de vară. Toată natura dă seamă, vrea nu vrea. *Dar natura vrea! Numai omul nu vrea* și se face a crede că nu va da seamă de toate clipele, în ultima, dar mai ales în ultima clipă a vieții lui!

Pe ce se razimă în această credință deșartă, înșelătoare, singura primejdioasă între toate primejdiile ce-l pasc?

Nu dă el seamă, în toate clipele, în toate fazele vieții lui: dela naștere până la moarte? Și când nu dă seamă, oare nu el suferă consecințele dureroase ale nedării lui de seamă? Inchisoriile nu sunt pline de cei ce n'au dat seamă de drepturile, de bunurile, de averile altora, pe care le-au considerat, le-au luat de ale lor? Ar putea să fie chiar mai pline decât sunt, și ar fi, dacă unii n'ar avea istețimea să-și procure certificatele unei false dări de seamă, prin care suplinesc reala dare de seamă!

Dar vieța intelectuală, ce este? O continuă dare de seamă! Examinele, ce sunt? Dări de seamă. Activitatea științifică? Dare de seamă.

Viața trupului cu sănătatea ce-o micșorează și cu boalele ce-o apasă? Dare de seamă a puterii de viață a fizicului și sufletului nostru, a mâncării, beuturii, aerului ce-am folosit, somnului și odihnei carea ne-am dat. A științei ori neștiinței, putinței ori neputinței doctorului ce ne-a căutat!

Care e motivul pentru care să ne simțim îndreptății a crede că chiar ultima dare de seamă vom evita-o, de aceea vom scăpa, când în lumea această mare și minunată a lui Dumnezeu nu este un singur caz, un singur exemplu, o singură realitate de oriunde și ori-când, care să nu cuprindă 'n sine principiul și practica dării de seamă?!

Toată lumea lui Dumnezeu nu e decât o dare de seamă, manifestarea unui rezultat al puterilor puse de Dumnezeu într'ansa, iar lumea omenescă e rezultatul acțiunii noastre a tuturor, a conlucrării și neconlucrării noastre cu puterea și ajutorul lui Dumnezeu ce ni se îmbie bogat și ni se împărtășie din belșug. La marele ei rezultat în îngrozitoarea dare de seamă a lumii suntem responsabili cu toții și fiecare în măsura în care am luat sau nu parte la sămănarea, plivirea și progresul binelui comun.

Pe ce teren șubred stau cei cărora li se pare că nu vor da seama. Li se pare, căci *nu o cred aceasta decât* cei ce într'adevăr nu vor da seamă, fiind ireponsabili: *nebunii*. Toată lumea crede că va da seamă, se teme de această dare de seamă, o știe: *se va da seamă*. Unii nu dau bucuroși, dar vor da! Alții n'ar da, — dar vor da!

Transeunt et imputantur! Trec și se vor socoti! E sigur aceasta, după cum sigură e moartea, care vine, vine, fără să-i știm doar ziua și ceasul, când Domnul, ca un fur în noapte ne va cere în seamă clipele trăite: talanții primiți spre chivernisire!

De care clipe vom da seamă? *De toate*. Fizica ne'nvață că nimic nu se pierde 'n natură. Nici strălucirea unei stele a cărei rază a pornit de mii de ani până s'ajungă la ochiul nostru. Nu se pierde nici cea mai mică fărâmă a unui glas omenesc, pe care aparatul de radio ni-l comunică urechii noastre din depărtări nebănuite pe aripele gândului. Toate clipele gândurilor, gesturilor, vorbelor, privirilor, faptelor noastre vor forma materialul imens al îngrozitoarei noastre dări de seamă. Fulgi de pene aruncate din turnul bisericii, cine le mai poate strânge? Fire de nisip din nesfârșita pustie a Saharei împărtășiate de năpraznicul Samum pe întinderea fără de margini a Saharei și a lumii, cine le mai poate aduna?! **Augustin Cosma.**

Misiunile noastre

Istoria omenirii pomenește și ne povestește despre mai multe expediții întreprinse în diferite direcții și pornite aproape pe tot atâtea motive. De fapt, nu este colțisor de pământ, în lățime și înălțime, să nu fi fost atins, indeosebi de europenii cu civilizația nu prea veche, dar veloce. Polurile amândouă, toate cunoștințele geografice și etnografice ce le deținem, ne sunt mărturie. N'a fost însă numai solul care a ademenit cu ale lui taine, ci și subsolul cu bogățiile lui variate. Adevărat că o mare parte din expedițiile în țările îndepărate sunt întreprinse și susținute de societăți și națiuni care-și fac prin aceasta cinste în analele culturii și a civilizației. Caracterul științific, însă, foarte rar se păstrează până în cele din urmă; de cele mai multe ori o expediție de felul acesta n'a avut altă misiune decât cea pregătitoare pentru cucerirea apropiată. Mai josnic scop și mai tragice opinii au expedițiile pornite anume în goana după bogăția subsolului: drepturi la vieța călcaie în picioare, barbarismul cu nuanțele înțelepciunii satanice sunt urmele expediției și palpațiile raporturilor dintre cercetător și cercetătorul îmbrăcat în masca civilizației; locuitorul băștinaș exploatat și despoiat de averea pentru care se încoardă mai mult relațiunile între cei *tari*.

Multă contribuție literară și științifică aduc expedițiile atât a societăților de știință cât și cele a sin-

guratecelor persoane de știință. Nu putem spune însă, că acesta a fost singurul dor care a călăuzit și singuratecele persoane sau membri căci egoismul personal și-a avut partea, dacă nu în intenție în execuție.

A doua categorie de expediții este însă cu mult mai josnică: aleșuirea organizată după ceea ce Dumnezeu a hărăzit în patria altor popoare.

Avem însă un al treilea fel de expediție care cu tot dreptul se numește „*misiune*” pentru că îmbrățișează ordinul de comandă a celui ce *trimite*, a Celui ce este absolutul stăpân al tuturor și orânduiește totul cu dreptul cel mai înalt. Aceste sunt misiunile Bisericii lui Christos, pornite când Mântuitorul și-a trimis Apostolii la propovăduirea evangheliei la *toată făptura* și să învețe *toate neamurile*.

Aici locuitorul băștinaș nu este despoiat ci în-bogățit. Nu i-se ia nimic ci din contră primește — dela Misionarii Bisericii celei adevărate — darul cel mai mare, darul credinței celei adevărate, pentru care nu dă nimic în schimb. Adevărat că Preoții misionari aduc cu sine multe cunoștințe din țările îndepărtate, întorcându-se, dar prin aceste nu sărăcesc pe nimeni, căci nu iau avutul nimănui. Fac numai schimbul cunoștințelor folositoare. Aici nu este exploatare, din contră, sunt băștinașii cari învață multe lucruri folositoare dela misionari: școală și întreprindere de meserie. Nici răsplata lumii acesteia nu este în vedere,

căci misionarii sunt slugile Domnului, lumina lor luminează înaintea acelor oameni cari altcum n'ar vedea de loc lumina adevărilor veșnice. Iși stâng vieața în holdele nepătrunse ale împărăției lui Isus, departe de țară, de familie și de tot ce vieața depe pământ dă ca mângăiere.

Iar necredincioșii, la cari sunt trimiși și merg Misionarii, sunt cei favorizați. Ei primesc vizita și roadele oboselilor acestor pioneri ai culturii celei adevărate și ai civilizației neperitoare; ei intră în marea societate care este Biserica mântuitoare. Așa se propagă învățătura lui Isus, împărăția lui Dumnezeu pe pământ. Țintă nobilă și îndemn nobil este temelia acelor misiuni. Nu bogăție, nu mândrie, nu răsplata pământească, nu cauza proprie, ci cea a lui Dumnezeu, neplătită aici dar mai bine plătită pe veci.

Misiunile însă sunt un drept și o datorie a Bisericii Catolice. Sunt un drept pentru că numai Biserica aceasta este cea adevărată și numai adevărul are drept la existență și propagare. Sunt o datorie pentru că Mântuitorul a poruncit să se facă, Mântuitorul a rânduit apostolia dintru început până la sfârșitul veacurilor, până va fi o turmă și un păstor și va mai fi un suflet de mântuit. Porunca propovăduirii însă nu se mărginește numai la apostoli, nu se mărginește numai la aceia cari sunt pe la apostoli, nu se mărginește la aceia cari sunt pe câmpul de activitate misionară, ci este o datorie de recunoștință pentru toți cei ce gustă binefacerile creștinismului adevărat, roadele Răscumpărării și a situației de fii adoptivi ai lui Dumnezeu, este o datorie de reciprocă ajutorare frățească poruncită de Mântuitorul: dragoste frățească față de aproapele nostru lipsit, și grațitudine față de Dumnezeu, care, fără de meritul nostru, ne-a învrednicit pe noi mai de grabă de acest dar. Pe cum în cazul primejdiei patriei, nu trudesce numai apărătorii de pe câmpul de luptă ci toți, și cei de acasă, cari cu feluritele lor contribuțiuni susțin opera ostașilor, așa și în aceasta mare operă de cucerire a sufletelor, greul misiunilor nu trebuie să rămână numai pe umerii celor ce pe câmpul de activitate misionară îndură foarte mizeriile: climă, temperatură, boli, lipsuri, neîncrederea locuitorilor etc., ci munca lor trebuie susținută cu provizii de acasă, provizii materiale și morale: rugăciuni, fiind vorba de domeniul sufletesc. De cele materiale au nevoie pentru susținerea lor și pentru ajutorarea nevoiașilor din loc, ca astfel să se poată apropia de ei, să câștige încrederea celor păcăliți poate de atâtea ori deja de exploatare cu *fața albă*. De rugăciune are nevoie fiecare om, iar aceștia au mai multă nevoie pentru ei și pentru felul muncii lor: îmuierarea inimilor celor neștiutori și rătăciți.

Misiunile au fost și rămân cel mai vast câmp de binefacere pentru toți oamenii de bine. Dela un sfânt Francisc Saveriu, de familie nobilă, care își părăsește totul și pleacă în Indii și Japonia să creștineze și să boteze mulțumi nenumărate, până la tinăra fecioară Tereza din Lisieux, care, închisă între pereți mănăstirii, înalță rugi fierbinți și neîncetate pentru misiuni, misionari și opera împărăției lui Isus pe pământ, chestiunea misionară întinde o vastă scară de activitate la îndemâna tuturor. Tot omul vrea să facă un bine, sărac, bogat, tinăr, bătrân, femeie, ori bărbat deopotrivă *poate* să ajute cu ce-i stă în putință, dar nu numai poate ci *trebuie* să răsplătească cu contribuția sa lucrarea de mântuire.

Noi Români, n'avem asupra noastră nici una din

petele expedițiilor de despoiere a altor popoare, avem inima curată în aceasta privință. N'am fost nici avizați, căci Dumnezeu ne-a dat nouă din belșug tot ce alte popoare caută prin depărtări mari. Solul și sub-solul patriei noastre este cu mult mai bogat și încăpător decât să trebuiască să ne gândim într'alte părți. În schimb, drept recunoștință pentru aceste mari și multe binefaceri primite dela Dumnezeu, ar trebui, ca — cu toții, — cel puțin cei ce facem parte din aceasta mare societate, Biserica catolică, să înbrășăm expediția cea mai sacră, cea mai nobilă, cauza împărăției lui Dumnezeu pe pământ, cauza semenilor nostri: misiunile bisericii celei adevărate din care facem parte și noi. Trebuie să ne interesăm mai de aproape de aceste misiuni, să le cunoaștem și să le urmărim, sunt misiunile Bisericii de care ne ținem și noi, sunt misiunile Bisericii noastre, sunt misiunile noastre a tuturora.

P. G. Stan.

Liga cinstei

Acesta este titlul unei asociații catolice ce s'a format, nu de mult, în America, pentru combaterea cinematografiei imorale. Membrii acestei asociații nu sunt obligați la adunări ori cotizații personale, ci au numai datoria de a se reține dela participarea ori favorizarea în orice fel a filmelor cari jignesc morala creștină și au datoria de a indemnă și pe alții să se înscrie în „*Légion of Decency*“, pe românește „*Liga cinstei*“. În felul acesta, zice comisia încredințată cu formarea Ligii, »milioane de Americani, angajându-se individual, vor putea scăpa țara de primejdia mare a cinematografului imoral«.

Dar acest rezultat se va ajunge în America și în țările cari vor ști acționa împotriva filmelor rele. Aiurea nu. Din contră, va crește numărul acestor filme, cum vedem că se și întâmplă în unele țări din Europa, cum e și la noi. Neputând, impresarii della Hollywood — orașul unde se fac 90 la sută din filmele americane — rula aceste filme în America, în urma angajementului luat față de Ligă și în urma luptei pe care aceasta o duce împotriva lor, sunt nevoiți a le rula acolo, unde corupția este la largul ei, nestânjenită de nimeni. Aici, succesul lor este asigurat, mai ales că li se face și mare reclamă. Revistele noastre ilustrate sunt pline de »stele«, nudități și scene picante de cinematograf.

Și pentru ce atâta reclamă? Pentru că e plătită bine? Și aceasta. Pentru a putea răspândi imoralitatea în rândurile maselor. Probabil. Ori pentru alt scop? Sigur. Reclama este sufletul comerțului, iar cinematograful este comerț. E o afacere rentabilă, în care sunt investite peste două miliarde de dolari, adică mai bine de 200 miliarde lei. Anual se cheltuiesc 300 milioane dolari pentru producția, propaganda și distribuția filmelor. Câștigul este 1.564 000 000 dolari în fiecare an (cam 170 miliarde lei), ținând seamă că, la filmele americane iau parte, în toată lumea, cam 190 milioane persoane săptămânal.

Cât privește imoralitatea filmelor, Liga, într'o recență întrunire a comisiei sale de organizare a formulat trei liste. Ele sunt alcătuite după conținutul moral al filmelor — rulate în ultimele 5 luni în America — cum urmează: Lista A. filmele socotite ca ireproșabile; lista B. filmele a căror frecvență e sfătuită numai adulților, deoarece conțin vulgarități și sunt cam în-

drăsnețe; lista C. filmele a căror frecvență e necuviincioasă și rea, pentru orice categorie de oameni, deoarece sunt imorale. Sunt, în total, un grup de 131 filme, dintre care 37 aparțin categoriei C. Așa: Regina Cristina, Madame Dubarry ș. a.

Ei bine, importatorii de filme americane din Europa, ori mai precis din țările unde nu se luptă de loc, ca la noi, ori se luptă foarte puțin, împotriva imoralității cinematografului, le preferă pe cele din categoria C. Aceste sgândări mai mult simțurile și atâța poftele josnice. Ceea ce Americanii chiamă *sex-appeal*, chiar când nu aparține acțiunii, nu lipsește nicidecum din ele, ori sub o formă ori sub alta, pentru a atâța poftele, cu scopul de-a atrage cât mai mulți spectatori și a asigura, în felul acesta, câștigul. Și pe ecranul sălilor noastre de cinematograf, care sunt în mâna celor streini de legea și neamul nostru, se proiectează tocmai aceste filme. Dar aceste săli sunt pline de tinerii noștri, cari caută emoțiile puternice. Și le găsec, spre nenorocirea lor și a neamului. Mai mult. Uneori aceste săli sunt pline de copiii trimiși de părinți, pentru a-și »lărgi orizonturile de cunoștințe« ori drept răsplată că și au învățat lecțiile sau și-au beut cafeaua la cejun. Câtă ironie! Câtă amară înșelăciune pentru ei și pentru familie! Și pentru neam!

Cine va lupta și la noi împotriva acestui izvor de corupție al maselor? Cine va combate aceasta primejdie îndreptată împotriva sufletului neamului, de mărirea căreia puținii își dau seama. Cine, dacă nu acela, care are deviza »Pentru neam și lege«: *Agrul*. Și așteptăm să-l vedem la muncă!

T.

Un jubileu la Moffinul-Mic.

În 4 I. c., s'au împlinit 50 de ani dela Hirotonirea într-un preot a Păr. canonic on. *Gheorghe Mureșianu*. Confrații, prietenii și stimătorii au găsit de bine să comemoreze acest eveniment cu tot fastul ce i se cuvine.

Ex. Sa Episcopul a delegat pe Păr. can. *I. Georgescu* să-l reprezinte și să transmită sărbătoritului binecuvântările, felicitările și urările de bine.

Rvs. Păr. G. Mureșianu, ajutat de preoții conliturghisitori, Sf. Lor: *I. Georgescu, Alex. Gera, Lobonțiu Ioan, Boroș și Șuta Vasile*, a servit o sfântă Liturghie: prinos de mulțumită și cerere, înălțat la tronul Celui Atotputernic. La sfârșitul sf. Liturghii, s'a oficiat un parastas pentru veșnica pomenire a celor 5 eroi moftineni, decedați între timp, cari împreună cu Păr. Mureșianu au luptat împotriva planului de maghiarizare al Ungurilor, preconizat prin înființarea Eparhiei Hajdudorogului.

Serbarea a continuat la școală. Aici au vorbit:

P. canonic Georgescu, citind scrisoarea trimisă de Ex. Sa Episcopul și talmăcind în alese cuvinte simțămintele clerului eparhial. A făcut apoi o interesantă expunere a luptelor bisericii române unite contra Hajdudorogului, reliefând rezistența așa de împunătoare prin dârzenia ei a fericitului sărbătorit și a celor 13 țărani, credincioși ai săi.

A urmat salutul bisericii ort., talmăcit prin cuvintele păr. prot. *Borza* din Carei.

A mai vorbit: *D. Eugen Seleş*, în numele Lic. »M. Eminescu« din Satu-Mare și al despărțământului Astei de acolo, despre floarea rară a recunoștinței; *D. Aurel Coza*, în numele Lic. »Vasile Lucaci« din Carei și al despărțământului Astei de acolo, aduce

sincerele omagii ce se cuvin președintelui de onoare al acestui despărțământ.

D-l avocat dr. *Andrei Doboși*, fostul apărător al Păr. Mureșianu și al moftinenilor în procesul dela Satu-Mare din 1913, arată într'un mod nespuse de înduioșător toată istoria aceluia proces.

În numele jud. Satu-Mare vorbește d-l subprefect dr. *O. Pop*; în numele plasei Carei-Mari, d-l prim-pretor dr. *I. Gherman*; în numele orașului Carei, d-l primar *Cornel Pop*, fost elev al sărbătoritului; în numele ligii antirevizioniste și al fraților din Vechiul Regat, d-l *I. Iancu*; în numele învățătorimii d-l *Sabo* din Sân-Miclăuș; în numele consătenilor, tânărul preot *Petru Bontea*.

Ultimul cuvântător, cu acest prilej, a fost d-l *Constantin Nedelcu*, inspector din Ministerul de Instrucție. D sa, într'un discurs de o înaltă inspirație, zice între altele: »Păr. Mureșian a fost mai norocos decât Mântuitorul. Acesta a avut 12 apostoli, între cari unul trădător. Păr. Mureșianu a avut 13 și nici un trădător«.

La sfârșit, Păr. Mureșianu, într'un ton plin de veselie creștinească, mulțumește tuturor, în special Ex. Sale Episcopului diecezan.

A urmat o agapă, la care s'au rostit mai multe toasturi.

Dorim și noi bunului preot multă sănătate și fericire. Și am mai dori ca toți Românii acestei binecuvântate Țări, să nu negligeze aceste pilde de adevărat naționalism, de cari au fost, sunt și vor fi în biserica noastră unită, ci să le respecte și urmeze.

CRONICI

Estonia.

Această țărișoară mică începe să aibă de acum un rol mai însemnat în răspândirea Sf. Uniri printre răsăritenii despărțiți de Roma. Din populația ei (1 milion 300.000 locuitori), 15 procente sunt ortodocși, dar cu două limbi liturgice: slavonă și estonică. Ortodocșii estonici au ca la 130 biserici, iar Rușii cu limba liturgică slavonă, vreo 50. Și fiindcă Mitropolitul Alexandru este păstorul lor sufletesc comun, unele biserici țin ambele limbi liturgice, așa că, în ele se săvârșește Sf. Liturghie odată slavonește, altădată estonicește.

Parohie catolică de rit răsăritean până acum era numai în orașul industrial Narva, cu doi preoți și cu limbă liturgică slavonă. Dar la începutul lui Noemvrie Păr. Bourgesio S. I. a deschis în orașul Hapsal, un port însemnat la mare, o capelă de rit răsăritean cu limba liturgică estonă. La Narva a rămas pe mai departe Păr. capucin olandez Metodiu. El slujește acolo în slavonește, în Capela Misionarelor Sfintei Inimi, cari și ele aparțin ritului răsăritean. Deși la început se găseau puținii Estoni favorabili Sf. Uniri, numărul enoriașilor catolici de rit răsăritean s'a urcat în timpul din urmă, în Narva. Faptul că Sf. Scaun a încuviințat întrebuițarea limbii estonice ca limbă liturgică pentru nouii convertiți, ajută mult la răspândirea Sf. Unirii în cercuri cât mai largi.

Pentru catolicii de rit latin s'au deschis în cursul anului trei noi locașuri de închinăciune, iar la Rakvere o biserică.

Polonia.

În ziua de 30 Oct. anul trecut, a avut loc la Varșovia o conferință a episcopilor catolici, ce au sub

iurisdicțiunea lor și parohii de rit răsăritean. Au participat pe lângă Arhiepiscopul de Vilna încă cinci episcopi, între cari Episcopul Czarneckij din congregația P. P. Redemptoriști, care este Vizitatorul uniților și e de rit răsăritean. Din constatările făcute la susnumita conferință, notăm că, în d-cursul anului 1934 s'au înființat în Volhynia cinci parohii unite noi, iar la Lublin se formează acum o astfel de parohie. Deja în cinci dintre eparhiile polone se găsesc 45 de parohii unite, în cari activează vreo 60 de preoți seculari și regulari. Dintre dâșii 24 sunt de naționalitate ucraineană, ziși și ruteni.

Vizitatorul uniților, Episcopul Czarneckij a cercetat toamna trecută șapte din parohiile unite ale Poloniei răsăritene. Foarte mulți credincioși au primit sfințele sacrameente; la Lutca le-a sfințit chiar o nouă capelă în locul celei arse de bolșevici înainte cu doi ani.

În două seminarii latine ale Poloniei de răsărit, la Ianow în Podlaihia și la Pinsk, s'au format între alumni diferite secții de studiu asupra Sf. Unirii. Referatele citite la ședințele secțiilor privesc istoria Unirii în Polonia. Seminarul din Pinsk a intrat în legătură spre acest scop și cu alte seminarii poloneze, ba chiar și streine. În 14 Noemvrie, ziua Sf. Iosafat, care este mucenicul Unirii în Polonia, Episcopul Czarneckij a slujit însuși la Pinsk Sf. Liturghie în rit răsăritean, în prezența a lor 2 episcopi latini, a canonicilor și a profesorilor Seminarului.

În vară, Exc. Sa, a vizitat și centrele Sf. Uniri de peste granițele poloneze, îndeosebi pentru a hirotoni preoți de rit răsăritean. Așa între 18—22 Iulie trecut, a conferit ordurile sacre la doi doctoranzi ai Universității din Innsbruck, cari în 23 Iulie au și săvârșit întâiele lor sante Liturghii, împărțind cu acest prilej pe colegii lor de universitate latini, după ritul răsăritean, sub amândouă speciile.

Tot Exc. Sa Episcopul Czarneckij, a hirotonit anul trecut pe un diacon la München, capitala Bavariei, unde Card. Faulhaber înființă mai demult, spre folosul Unirii, colegiul Sf. Andreiu.

Părinții Redemptoriști au înființat și ei în congregația lor o ramură deosebită, de rit oriental. Tinerii respectivi studiază în Belgia. Acolo în mănăstirea Redemptoriștilor dela Beauplateau, le-a conferit acestor viitori misionari răsăriteni ordurile sacre Exc. Sa Episcopul Czarneckij.

P. S. Sa și la Amay sur Meuse, în mănăstirea de acolo a P. P. Benedictini de rit oriental, a slujit sărbătorește. Notăm că Benedictinii dela Amay sur Meuse recitează zilnic toate rugăciunile lungilor ceasuri răsăritene și lucrează și pe tărâm științific editând revista »Irenikon«.

Cehoslovacia.

În Cehoslovacia PP. Redemptoriști au o mănăstire de rit oriental la Michalovca. Întâiul preot al acestei mănăstiri redemptoriște răsăritene e Păr. Masztelak, hirotonit la 12 August anul trecut, de către Episcopul unit de Ushorod, P. S. Stoika.

Roma.

În colegiul rusesc din Roma a fost numit de Rector Păr. Filip de Regis S. I., fostul Rector, Păr. Iaworka fiind trimis de paroh la Șanghai în China, pentru a conduce parohia catolică de rit răsăritean de acolo.

P. Felix Wiercinski S. I.

— **Card. Sincero numit Președinte al Comisiei de Codificare orientală.** Printr'un Bilet al Secretăriei de Stat, Sf. Părinte Piu XI a binevoit a numi pe Em. Sa Cardinalul Aloisie Sincero, Secretarul S Congregației pentru Biserica orientală, de *Președinte al Comisiunii pontificale pentru Codificarea canonică orientală*, în locul regretatului Card. Petru Gasparri.

— † **Card. Francisc Bourne (1861—1935)** În cea dintâi noapte a anului în curs s'a stins din viață la Londra, în vârstă de 74 de ani, Cardinalul Francisc Bourne. Hirotonit întru preot la 1884, în 1896 e numit episcop coadjutor la South Wark, iar în 1903 Arhiepiscop de Westminster. Aici avu el fericirea să organizeze și să găzduiască mărețul congres euharistic internațional dela 1908 și, în 1910, să consacreze noua catedrală începută de înaintașul său Card. Vaughan. În 1911 e creat Cardinal al Sf. Biserici Romane. A fost un mare sociolog, cum se și cădea să fie Arhiepiscopul Londrei. Cu prilejul vizitei pe care făcut-o după războiu în coloniile engleze din orientul apropiat, a trecut și prin Capitala țării noastre unde a fost oaspele Familiei Regale. *Odihnească cu dreptii.*

— **Misiuni sfinte.** În zilele de 8 și 9 Dec. 1934, au avut loc la *Derșida* — Sălaj, misiunile de an iubilare, organizate cu prețiosul concurs al P. P. V. Coposu din Bobota și Pop din Zalnoc, de Păr. I. Cavași, adm. par. în loc. S'au mărturisit și cuminecat 386 credincioși, deși mulți localnici adulți sunt angajați ca lucrători prin Vechiul Regat. — La predici și la vizitele făcute în vederea câștigării indulgențelor jubilar, biserica s'a dovedit într'adevăr neîncăpătoare. Misiunile au luat sfârșit Duminecă seara, cu Rozarul recitat în comun și cu Binecuvântarea Euharistică, lăsând în suflele pace și mulțea mângăiere.

RECENZII

— **Almanahul revistei populare catolice "Viața", pe 1935. Lei 15.** Harnicii noștri Păr. Franciscani din Sabăoani—Roman ne dau o carte foarte atractivă. O copertă frumos colorată; partea calendaristică e întocmită pentru romano și greco-catolici; pentru fiecare lună cuprinde câteva „*cuvinte folositoare*“, foarte folositoare îndemnuri la împlinirea celor mai trebuincioase virtuți: desăvârșire prin înfrânare, — ascultare, — încredere, dragoste, și așa, prin acestea *cu Dumnezeu*. Acesta să fie programul anului întreg, programul vieții întregi. Mai afli poezii adânc creștinești și morale, lecturi foarte instructive. — Unele chiar mișcătoare și o cronică bogată și bine întocmită. Îl recomandăm tuturor, fiind siguri că numai roade bune va aduce.

— **Comunicat.** Domnii cari au primit în comision calendare de ale AGRU-ului sunt rugați să trimită sumele restante și eventualele exemplare nevândute. Rugăm să se facă aceasta cât mai în grabă, întru cât avem multe comenzi nesatisfăcute.